

فروغی مقدم، صدیقه، ۱۳۴۱ -
صرف و نحوه زبان ساده / تهیه و تنظیم ص. فروغی مقدم. - اصفهان: فرهنگ
مردم، ۱۳۸۳.
۱۳۶ ص.

ISBN 964-7471-99-8

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
۱. زبان عربی - - صرف و نحو. ۲. زبان عربی - - خودآموز. الف. عنوان.
۴ص ۳۷ف / ۰۳ PJ۶۲۰۳ ۴۹۲/۷۵

۸۳-۲۲۴۵۴ م.

کتابخانه ملی ایران

صرف و نحو به زبان ساده

جهت استفاده داوطلبان کنکور

تهیه و تنظیم:

صدیقه فروغی مقدم

صرف و نحوه زبان ساده

تألیف:

صدیقه فروغی مقدم

ناشر:

انتشارات فرهنگ مردم

مدیر تولید: معصومه جمالی مهر / طراح جلد: فریبا صدقی پور / صفحه‌آرا: صفورا حسینی

● چاپ اول: ۱۳۸۳ ● تیراژ: ۲۰۰۰ ● قیمت: ۹۰۰ تومان

±

● لیتوگرافی: پارسا ● چاپ و صحافی: خانه چاپ

ISBN : 964-7471-99-8

شابک: ۹۶۴-۷۴۷۱-۹۹-۸

مرکز پخش: انتشارات فرهنگ مردم، اصفهان، خیابان استانداری، رویروی خیابان فرشادی،

ساختمان شهاب - تلفن: ۲۲۳۷۷۱۴، همراه: ۰۹۱۳۳۱۵۴۱۸۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار
بخش اول: صرف	
۱۳	فصل اول: مقدمات
۱۳	تعریف علم صرف
۱۳	حرکت
۱۳	تنوین
۱۴	علامتهای شناخت اسم
۱۴	علامتهای شناخت فعل
۱۵	اسم از نظر جنس و عدد
۱۵	علامتهای اسم مؤنث
۱۶	اسم از نظر تعداد «مفرد، مثنی، جمع»
۱۷	اقسام کلمه
۱۹	صحیح، معتل، مهموز، مضاعف، سالم
۱۹	۱- صحیح و معتل
۱۹	۲- مهموز و غیر مهموز
۲۱	۳- مضاعف و غیر مضاعف
۲۱	مصدر
۲۲	تقسیمات فعل
۲۲	فعل لازم و متعدی
۲۳	فعل معلوم و مجهول
۲۴	روش تبدیل جمله معلوم به مجهول
۲۴	صیغه‌های فعل

۲۵		فعل از نظر مجرد و مزید
۲۶		ابواب فعل ثلاثی مجرد
۲۷		فعل از نظر زمان
۲۷		فعل ماضی
۲۷		صیغه‌های فعل ماضی
۲۹		انواع فعل ماضی
۲۹		۱- ماضی مطلق
۲۹		۲- ماضی نقلی
۲۹		۳- ماضی بعید
۳۰		۴- ماضی استمراری
۳۱		فعل مضارع
۳۳		حالات فعل مضارع
۳۳		۱- فعل حال و مستقبل
۳۳		۲- مضارع منفی
۳۳		۳- مضارع مجزوم
۳۴		۴- مضارع منصوب
۳۴		۵- مضارع استفهامی
۳۴		۶- مضارع مؤکد
۳۵		فعل امر
۳۶		ثلاثی مزید
۳۷		شرح ابواب ثلاثی مزید
۴۰		اسم فعل
۴۱		مضاعف
۴۲		قواعد اعلال

۴۵	قواعد خصوصی اعلال
۴۶	حذف حرف عله در فعل معتل ناقص
۴۷	ابدال
۴۷	قواعد ابدال
۴۹	فصل دوم: تقسیم‌بندی اسم
۴۹	الف) اسم مقصور
۴۹	اسم نکره و معرفه
۵۱	ب- اسم موصول عام «مشترک»
۵۱	اسم منصرف و غیر منصرف
۵۲	اسم جامد و مشتق
۵۵	معرب و مبنی
۵۶	مهمترین مبنیات
۵۷	انواع اعراب
۵۷	اعراب ظاهری اصلی
۵۷	اعراب محلی
۵۷	اعراب فرعی
۵۹	اعراب تقدیری
۶۱	فصل سوم: حروف
۶۲	حروف غیر عامل

بخش دوم: نحو

۶۷	فصل اول: مرفوعات
۶۸	انواع خبر
۷۲	منصوبات
۷۹	ضمیر فصل «عماد»

۸۰	مجزورات
۸۳	فصل دوم: توابع
۸۳	۱- صفت «نعت»
۸۴	۲- عطف به حروف «عطف نسق»
۸۴	۳- بدل
۸۵	۴- عطف بیان
۸۵	۵- تأکید
۸۷	فصل سوم: اعداد
۸۹	انواع واو
۹۰	فرق حال و تمییز
۹۰	تجزیه و ترکیب
۹۱	تجزیه فعل
۹۱	تجزیه حرف
۹۱	در ترکیب
۹۲	ترکیب
۹۵	سؤالهای علوم انسانی (عمومی)
۱۰۰	سؤالهای گروه تجربی و ریاضی

باسمه تعالی

پیشگفتار

قال الصادق علیه السلام: «تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ فَإِنَّهَا كَلَامُ اللَّهِ الَّذِي يُكَلِّمُ بِهِ خَلْقَهُ»^(۱)
امام صادق علیه السلام فرمودند: عربی را بیاموزید زیرا عربی سخن و گفتار الهی است که با چنین سخنی با خلق خود گفتگو می کند.
در تاریخ نحو آمده است که: ابی الاسود دوتلی از بازار می گذشت، شنید که مردی آیه شریفه: «إِنَّ اللَّهَ بَرِّئُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ»^(۱) را بکسر لام «رسوله» و نادرست می خواند. این قرائت بر ابی الاسود گران آمد، جریان را به حضرت علی علیه السلام گزارش نمود، لذا حضرت به وی دستور داد که نحو را وضع نماید. و اصول و قواعد آن را بنگارد و او را به کیفیت کار راهبری فرمود و گفت: «الكلام كله يدور على اسمٍ و فعلٍ و حرفٍ» و نیز وجوه اعراب را بدین گونه فرمود: «الرفعُ للفاعلِ و النصبُ للمفعولِ و الجرُّ للمضافِ اليه».

دانش آموزان و داوطلبان عزیز کنکور

با توجه بدانچه گفته شد جزوه حاضر - هر چند مختصر - در جهت اطلاع یافتن از قواعد و دستور زبان عربی بر اساس کتاب های چهار سال دبیرستان نوشته شده و از آن جا که مقدمه «نحو» علم صرف می باشد بحث را از صرف شروع نمودم. امید است بهره لازم را برده و با توفیقات الهی در راستای اهداف عالیه خود پیشرفت نمایید.

صدیقه فروغی مقدم